

10
CIOSZY

NOWINY GODZIENNE

10
CIOSZY

NASZE ABC

Szczypta prawdy

Demokracja, jako ustrój polityczny, spotyka się dziś z bardzo ostrymi, często całkowicie uzasadnionymi, zarzutami. Opinij publicznej zdołali przeciwnicy demokracji zasugerować całkiem negatywny do niej stosunek. Zapominano o tym, że mimo swych wszystkich śmiertelnych grzechów, demokracja zachowała w sobie pewne prawdy do dziś prawdziwe, lecz niestety wskutek całkowitej negatywnego stosunku do demokracji zupełnie lekceważone.

Przedewszystkiem prawdą taką jest niedopuszczalność podziału społeczeństwa na rządzących i rządzonych, przeciwstawienia garstki politycznie uprzywilejowanej, szerokiej masie, w rzeczywistości tych praw pozbawionej. Zapominano o tym, że siła społeczeństwa polega na poczuciu odpowiedzialności za naród, zakorzenionem w całym społeczeństwie. A przecież nie ma odpowiedzialności bez możliwości współdecydowania. Zapominano o drugiej prawdzie, że okres polityki gabinetowej, utrzymywanej w tajemnicy przed społeczeństwem, minął i dziś na dłuższą metę nie da się wskrzesić. Siła rządu we współczesności polega na tym, że jest wyrazicielem najgłębszych, czasami dostatecznie nieświadomych dążeń własnego społeczeństwa, a nie na tym, że ma „siłę” tym dążeniami się przeciwstawiać. W zdrowym społeczeństwie we współczesnych warunkach zasadnicze cele polityczne winny być powszechnie znane.

Nikt nie tęskni do powrotu do demokracji z całą jej obłudą, słaabością rządu, intrygami klik i koterji, tam gdzie ona jeszcze istnieje, coraz silniejsze są dążenia, by z nią się ostatecznie rozstać. Nie znaczy to bynajmniej, by pewne istotne prawdy, przez nią sformułowane, miały być odrzucone, byśmy wracali do świata pojęć, jaki demokrację poprzedzał, do światłego, czy też nieświatłego absolutyzmu.

J. K.

Wojska czerwone idą naprzód w Chinach Północnych

LONDYN, 31.8. (ATE). Z Tokio donoszą, według informacji agencji Kokotsu, rządu Japonji, Mandżurji i Chin są bardzo zaniepokojone postępowaniem wojsk czerwonych w Chinach Północnych. Ofensywa czerwonych jest prowadzona jednocześnie z dwóch stron a mianowicie z Mongolji Ze-

wewnętrznej, podporządkowanej Z. S. R. R. i z prowincji Szecuan i Szensi zajętych częściowo przez oddziały czerwone. Agencja „Kokotsu” dowiaduje się, że rządy Japonji, Mandżurji i Chin opracowują obecnie plan wspólnej akcji antykomunistycznej w Chinach.

Sympatje do Europy wzrastają w Chinach

LONDYN, 31.8. (ATE). Z Tokio donoszą, iż według informacji prasy japońskiej, japońskie kręgi polityczne przypisują tegorocznemu zjazdowi Kuomintangu w Chinach olbrzymie znaczenie. Koła te są szczególnie zaniepokojone faktem wzrostu wpływów zwo-

leńników t. zw. „europejsko-amerykańskiej orientacji”, które objęły również częściowo Kuomintang. W tych warunkach — podkreślają dzienniki japońskie — zwolanie Kuomintangu nie przyczyni się bynajmniej do uspokojenia wzburzonych umysłów w Chinach.

Krewny króla w więzieniu za czeki bez pokrycia

PARYŻ, 31.8. (ATE). Policja aresztowała wczoraj don Luisa de Bourbon, księcia de Mendez, dalekiego krewnego byłego króla hiszpańskiego Alfonsa XIII. Książę jest oskarżony o wystawienie czeków bez pokrycia na 15.000 franków.

Aresztowany zaprzecza gwałtownie, jakoby popełnił to przestępstwo i twierdzi, że jego podpis na czeku był sfałszowany. Książę de Mendez został umiesz-

czony w więzieniu śledczym. Należy nadmienić, że arystokrata hiszpański był swego czasu skazany zaocznie przez sądy francuskie na 13 miesięcy więzienia za fałszerstwo. Był on od dłuższego czasu poszukiwany przez policję francuską. Książę de Mendez należy do bocznej linii t. zw. sewilskiej Bourbonów, która nie posiadała praw do tronu.

Na pogrzebie królowej belgijskiej reprezentować będzie Polskę wojewoda Raczkiewicz

Na pogrzeb tragicznie zmarłej królowej belgijskiej wyjeżdża do Brukseli w charakterze reprezentanta Polski wojewoda krakowski Raczkiewicz jako specjalny ambasador.

Odjazd ambasadora Raczkiewicza odbędzie się dzisiaj wieczorem. WARSZAWA, 30. 8. (PAT). Pan Prezydent Rzeczypospolitej wystosował do J. K. M. królowej Elżbiety depezę następującej treści: Proszę Waszą Królewską Mość o przyjęcie mego głębokiego współczucia spowodu bolesnego ciosu, który ponowną żałobą okrywa jej najdroższe uczucia.

WARSZAWA, 30. 8. (PAT). Spowodu tragicznej śmierci królowej Belgów, generalny inspektor sił zbrojnych gen. Rydz-Śmigły wystąpił na ręce ministra obrony narodowej Belgji depezę kondolecyjną.

Gen. Stachowicz, szef sztabu głównego, wysłał kondolencje na ręce szefa sztabu głównego armji belgijskiej.

Pogrzeb we wtorek

BRUKSELA, 30. 8. (PAT). — Dzień dzisiejszy żywo przypominał te, które Belgja przeżywała przed półtora rokiem w chwili zgonu króla Alberta I-go. Przed pałacem, mimo bezustannego deszczu, gromadziły się niezliczone tłumy publiczności, defilując przed katedrą, na którym spoczywała trumna ze zwłokami królowej.

Król Leopold po konferencji z członkami rządu, udał się do swego pałacyku podmiejskiego, gdzie czekały nań dzieci. Król nie pozwolił nikomu mówić dzieciom o śmierci ich matki i obowiązuje poinformowania dzieci wziął na siebie.

Podróżuj samolotem

Dziś wieczorem przyjechała do Brukseli królowa Elżbieta wraz z córką ks. Marie Jose. Ze Szwecji przybył ojciec zmarłej królowej książę Karol szwedzki.

Z całego świata nadechodzą do Brukseli kondolencje oraz notyfikacje z zapowiedzią przybycia delegacji na pogrzeb. M. in. przybędzie na uroczystości pogrzebowe z Cannes ks. Walji. Włochy reprezentować będzie książę Piemontu. Dalej przybędą następny tronu duńskiego i norweskiego, wielka księżna Luksemburska oraz członkowie wszystkich domów panujących w Europie.

Według opowiadania naocznego świadka wypadku, który jechał w drugim samochodzie, królowa Astrid przed zgonem nie wymówiła ani słowa, otworzyła tylko dwukrotnie oczy, poczem skonała. który służył jako karawan przy pogrzebie królowej Marii Henryki, małżonki Leopolda drugiego i samego króla Leopolda drugiego.

Żałoba na wystawie

BRUKSELA, 31. 8. (PAT). Pa-

Echa przemówienia Ojca Świętego

PARYŻ, 30. 8. (PAT). Ostatnie przemówienie Ojca Świętego w Rzymie do pielgrzymki pielgrzymów, w którym wystąpił z całą siłą przeciw wszelkim zamiarom wojny i podboju i w którym udzielił pewnych rad umiarkowania pod adresem rządu włoskiego, znalazły żywy oddźwięk w prasie francuskiej.

Korespondent genewski Havasa donosi że poglądy, którym dał wyraz Ojciec Święty, zbiegają się z poglądami większości delegacji

państw zagraniczne na wystawie na znak żałoby po zgonie królowej Astrid zostały zamknięte.

Komisarz generalny wystawy podziękował za ten wyraz współczucia i prosił o otwarcie pawilonów. Naskutek tego pawilony otwarto, zniesiono tylko muzykę i wszelkie przedstawienia o charakterze rozrywkowym.

Miljonowa armja włoska

Mussolini zapowiada nową mobilizację

RZYM, 31.8. (PAT). Zwracając się do wojsk, które brały udział w manewrach, Mussolini zapowiedział, że we wrześniu powołanych będzie do wojska 200 tys. ludzi, aby doprowadzić liczbę zmobilizowanych do miliona.

Świat winien wiedzieć — mówił Mussolini — że, dopóki będzie mówio się w sposób absurdalny i prowokujący o sankcjach, nie wyrzekniemy się ani jednego żoł-

państw, akredytowanych przy Lidzie Narodów. Z drugiej strony z całym wyrazem charakteru przemówienia pozwala przypuszczać, że Watykan na pewno dobrze poinformowany o nastawieniu opinii, w tym wypadku wystąpił w roli tłumacza opinji chrześcijańskiej, a nawet niektórych kół ludności włoskiej.

Przemówienie Ojca Świętego, zaznacza korespondent, zostało pominięte przez prasę włoską.

Pierwszy lot na samolocie Poruszającym siłą mięśni ludzkich

BERLIN, 30.8. (PAT). Z Frankfurtu n/M. donoszą: na lotnisku tutejszem w dn. 29 b. m. o godz. 18.10 udał się pierwszy lot na samolocie poruszającym siłą mięśni ludzkich. Na skonstruowanym przez inżynierów Haesclera i Villingera i poruszającym śmigłem

przy pomocy siły mięśni aparacie, przybył pilot frankfurcki Dünneil przeszło 195 mtr. na wysokości 1 mtr.

Przy ponownym locie, podjętym dziś rano o godz. 7. 45, przebyło 235 mtr. na wysokości 1 mtr.

Górnicy angielscy grożą strajkiem w kopalniach węgla

LONDYN, 31.8. (ATE). Sekretarz generalny związku górników Lbby Edwards złożył wczoraj oświadczenie, które jest interpretowane jako zapowiedź możliwości strajku powszechnego w górnictwie. Oświadczył on, że górnicy angielscy przez długie lata znosili niezwykle ciężkie warunki pracy, zarabiając mniej, niż 2 fun-

ty tygodniowo. Cierpliwość ich jest jednak na wyczerpanie. W kołach pracodawców panuje jednakże przeświadczenie, że związki zawodowe nie pójdą na strajk generalny, pamiętając o dotkliwych następstwach, jakie pociągnął za sobą dla całego górnictwa angielskiego strajk w 1926 roku.

Angielska flota wojenna wyruszy z Malty w stronę Suezu

LONDYN, 30. 8. (PAT). — Angielska flota śródziemnomorska wypłynęła dziś z Malty. Okręty wojenne krążąc będą w pobliżu wejścia do kanału Suezkiego oraz w pobliżu Haify, gdzie, jak wiadomo, kończy się wielki rurociąg naftowy, idący z Iraku.

LONDYN, 30. 8. (PAT). — Jak donoszą z Adenu, krążownik brytyjski „Colombo” zawinął dziś do portu Berbera, który jest głównym miastem w brytyjskim Somali. Krążownik pozostanie w tym porcie celem obserwowania dalszego rozwoju wypadków.

KAIR, 30. 8. (PAT). — Przy zatrzymaniu się włoskiego trans-

portowca „Saturnia” w Port Said, gdzie — jak wiadomo — zamieszkuje tysiące Włochów, doszło do szeregu zażądań, o których dzisiaj egipskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ogłosiło specjalny komunikat. Mianowicie w jednej z kawiarni kilku Egipcjan zostało zaczepionych przez grupę Włochów. Doszło do bójki, w następstwie której jeden z Egipcjan uległ ciężkiemu poranieniu głowy. Prokuratura wdrożyła śledztwo celem wykrycia sprawców tej awantury. Są poszlaki, że Egipcjanie zostali pobici przez żołnierzy, należących do dywizji „czarnych koszul”, płynącej na pokładzie statku „Saturnia”.

Po raz 15-ty we Lwowie otwarto Targi Wschodnie

LWÓW, 31.8. (tel. wł.). Dziś o godz. 11-ej przedpoł. w wielkiej sali Izby Przemysłowo - Handlowej we Lwowie odbyło się uroczyste otwarcie 15-ych jubileuszowych Targów Wschodnich. Wielką salę Izby wypełnili szczerze przedstawiciele miejscowych władz cywilnych i wojskowych, duchowieństwa, konsulów

państw obcych delegacje organizacji gospodarczych, przedstawiciele miast, sfer przemysłowych, handlowych, bankowości, delegaci miast małopolskich, zwłazka izb przemysłowo - handlowych i t. d.

O godz. 11-ej przybył p. minister Przem. i Handlu Rajchman w towarzystwie wojewody lwowskiego Beliny Prażmowskiego.

Oddział hindusów w Abisynji ochraniać będzie poselstwo angielskie

LONDYN, 31. 8. (ATE). — W związku z wczorajszym wyjazdem angielskiego wicekonsula z Addis Abeby do Dżibuti dla powitania przybywającego w niedzielę do Dżibuti oddziału wojsk hinduskich, przeznaczonego dla ochrony poselstwa angielskiego w Addis Abeba, donoszą dzisiejsze dzienniki londyńskie, że cesarz Abisynji Haile Selassie bar-

dzo niechętnie udzielił swej zgody na przyjazd oddziału hinduskiego. W końcu pod wpływem perswazji dyplomatycznego przedstawiciela Anglii w Addis Abeba cesarz wyraził swą zgodę, z tem jednakże zastrzeżeniem, że oddział hinduski, o ile możliwości niepostrzeżenie zajmie teren, na którym położone jest poselstwo angielskie i nie będzie go opuszczał przez pewien czas.

Ręka angielska w Abisynji Koncesja na eksploatację nafty

LONDYN, 31.8. (PAT). Korespondent „News Chronicle”, donosi z Addis Abeby, że wczoraj cesarz Abisynji w wielkiej tajemnicy zawarł umowę z konsorcjum angielsko - amerykańskim, udzielając mu koncesji na eksploatację nafty w Hasarze. „Daily Telegraph” potwierdza tę wiadomość, dodając, że na czele grupy finansistów londyńskich, którzy zawarli tę transakcję, stoi Rickett, zwany „Lawrence” finansowym.

W ostatnich czasach stał on na czele wszystkich operacji finansowych międzynarodowych, w których zaangażowany jest kapitał angielski i amerykański. Odgręwa on dużą rolę w przemyśle naftowym Iraku. Koncesja udzielona przez Negusa ogarnia niemal połowę państwa, a mianowicie ter-

torja, na których odbywa się eksploatacja bogactw kopalnianych Abisynji przez konsorcjum, ciągną się od granicy Erytrei na północy do rzeki Hawasz. Koncesja opiewa na 75 lat. Koncesjonariusze mają zbudować rurociąg z ujściem w Somali brytyjskim.

Po podpisaniu umowy Rickett udał się przez Dżibuti i Egipt do Europy.

Jak donosi „Daily Telegraph” równocześnie toczą się doniosłe rokowania o koncesje na eksploatację sił wodnych jeziora Tana. Kair i Londyn miałyby dostarczyć kapitałów w sumie około 10 milionów funtów szterlingów. Zbudowane mają być urządzenia nawadniające dla zaprowadzenia kultury rolnej na tysiącach hektarów gruntu, obecnie żałowego.

Uniknąć wojny nie można ale należy ją zlokalizować

PARYŻ, 31.8. (ATE). Konflikt włosko-abisyński, w związku ze zbliżającą się sesją Rady Ligi Narodów jest przedmiotem ożywionych komentarzy prasy francuskiej. Ogólny ton prasy jest raczej pesymistyczny. Panuje przeświadczenie, że wojna jest nieunikniona i że należy jedynie zmierzać do lokalizacji konfliktu.

Sprawozdawcy zagraniczna dziennika „Oeuvre” twierdzi, że działania wojenne rozpoczyna się w połowie września. Podczas ostatniej konferencji Laval z ambasadorem włoskim Cerruttim, premier francuski wskazał ambasadorowi na art. 15 paktu Ligi,

który pozwala na prowadzenie wojny po upływie 3 miesięcy od chwili wytoczenia sprawy.

Dziennik zaznacza, że rząd francuski pod pewnymi warunkami solidaryzuje się ze stanowiskiem rządu angielskiego.

„Le Matin” przestrzega przed próbami mediacji. W konflikcie włosko-abisyńskim należy zachować wielką ostrożność, aby nie dopuścić do wybuchu ogólnej zawieruchy wojennej. Sprzymierzeńcy Francji winni nie zapominać, że Francja bardziej, niż jakikolwiek inny kraj jest narażona na niebezpieczeństwo.

Zarządzenia władz angielskich na wypadek wojny

LONDYN, 31.8. (PAT). Urzędowo ogłoszono tu, że bez pozwolenia królewskiego nie wolno zaciągać się obywatelom brytyjskim do obcych armij.

Jednocześnie poselstwo abisyńskie w Londynie ogłasza, że ma już 2500 zgłoszeń do armji abisyńskiej, ale nie czyni z nich użytku, zgodnie z poleceniem rządu w Addis Abebie.

LA VALETTA, 31.8. (PAT). Władze brytyjskie na Malcie rozpoczęły w ubiegły piątek nową ułotkę, pouczającą ludność, jak zachowywać się w razie ataku lotniczego i gazowego. W szkołach urządzono schrony. O ataku, jak głosi ułotka, ludność będzie uprzedzona przez dzwony kościelne.